

Casussen bij aanbesteding accountantsdiensten gemeente Utrechtse Heuvelrug

Casus 1 – materiële mutatie in nog niet vastgestelde jaarrekening

In de periode na het opstellen van de jaarrekening door het college, en tijdens het formeel afronden van de jaarrekeningcontrole inclusief verslag van bevindingen door uw kantoor, wordt ontdekt dat er een mutatie dubbel is verwerkt in de jaarrekening die materieel van aard is en die het resultaat wezenlijk verslechtert.

U had inmiddels al een gesprek gehad met het college van burgemeester en wethouders over de opgestelde jaarrekening en uw controle en bevindingen. Tijdens dat gesprek heeft u verteld dat u een positief beeld had over de controle, en dat u verwachtte dat er een goedkeurende verklaring verstrekt gaat worden. Het college heeft daarna ingestemd met de jaarrekening en uw bevindingen, en de stukken naar griffie gestuurd die deze op het openbare raadsinformatiesysteem heeft geplaatst. De ontdekking van deze dubbele mutatie is daags voor het gesprek met de auditcommissie over de jaarrekening en de bevindingen uit de controle.

Vragen die u in elk geval beantwoordt in de presentatie over deze casus zijn:

- Wat is uw beroepsmatige reactie?
- Hoe gaat u met de situatie om?
- Wat voor onderzoek gaat u instellen?
- Wat voor advies gaat u geven om dit in de toekomst te voorkomen?

Casus 2 - een kansrijk project

De gemeenteraad heeft een samenwerking voor ogen met een lokale projectontwikkelaar voor een ambitieus project met een investeringswaarde van € 20 miljoen . Dit project kan op verschillende terreinen meerwaarde geven Er wordt invulling gegeven aan de behoefte aan woonruimte in de gemeente en de landelijke woningbouwopgave. Het geeft tevens een impuls aan recreëren en nieuwe sport- en cultuurvoorzieningen met aantrekkingskracht in de regio, waardoor de gemeente een hogere bijdrage uit het Gemeentefonds verwacht. Er is een aantal onzekerheden en risico's in beeld gebracht, zoals onder andere ten aanzien van aankoop- en verkoop van gronden, uitkoop en vergunningen.

De projectontwikkelaar, de buurman van een van de wethouders, zal een aanzienlijk deel van de financiering verstrekken en de exploitatie en het onderhoud van de voorzieningen verzorgen in ruil voor bepaalde financiële voordelen.

De gemeente is bezorgd over de financiële transparantie en risico's van deze samenwerking en wil ervoor zorgen dat alle inkomsten, uitgaven en financiële verplichtingen nauwkeurig worden geregistreerd en gerapporteerd.

U neemt als accountant kennis van deze plannen tijdens het gesprek met de organisatie in de interim controle.

Vragen die u in elk geval beantwoordt in de presentatie over deze casus zijn:

- Wat is uw rol u heeft in deze situatie?

- Wat doet u met deze informatie?
- Op welke aspecten van deze plannen zou u kunnen adviseren en welke informatie gebruikt u? Betrek informatie uit de jaarrekening 2022 van de gemeente hierbij.
- Hoe zouden uw adviezen kunnen luiden?

Casus 3 – een onverwachte ontwikkeling bij de jaarrekening van een GR

De accountant van één van de gemeenschappelijke regelingen (GR) van de Gemeente Utrechtse Heuvelrug bericht u dat de jaarrekening van deze GR bij nader inzien toch geen goedkeurende verklaring voor getrouwheid en rechtmatigheid krijgt op dit moment. Dit in tegenstelling tot het bericht dat een week eerder kwam na bespreking van de concept jaarrekening tussen het algemeen bestuur van de GR en deze accountant.

Dit bericht komt eerst bij u terecht via de accountant van de GR, andere betrokkenen zijn nog niet op de hoogte gebracht. De accountant van de GR stelt dat er geen aansluiting is aangetoond tussen de heffingen die de gemeente aan de GR heeft opgedragen/overgedragen om te innen, een bedrag van € 4,0 mln., en de opgelegde heffingen door de GR.

Dit bericht zal iedereen overvallen en onaangenaam verrassen: het bestuur en medewerkers van de GR en ook van de gemeente; immers, nog geen week terug heeft deze accountant overtuigend gezegd en laten weten aan alle betrokkenen dat er geen enkele reden is om geen goedkeurende verklaring af te geven; alles was in orde!

Vragen die u in elk geval beantwoordt in de presentatie over deze casus zijn:

- Wat betekent dit voor de jaarrekening van de gemeente?
- Wat voor actie gaat u ondernemen?
- Hoe communiceert u hierover en met wie?
- Wat stelt u voor om het probleem op te lossen?

Casus 4 – de prestatie-akkoordverklaring

In het kader van de rechtmatigheidsverantwoording door het college, onderzoekt u de getrouwheid hiervan. Uit bestudering van de interne onderzoeken naar en rapportages over de prestatie-akkoordverklaring van aanbestede en ingekochte producten, diensten en werken, maakt u op dat verklaringen die direct en onweerlegbaar aantonen dat de prestatie is geleverd, ontbreken. Uit de context en indirecte bewijsstukken die zijn vastgelegd, valt op te maken dat de prestatie wel geleverd moet zijn.

Vragen die u in elk geval beantwoordt in de presentatie over deze casus zijn:

- Wat is het verschil tussen een "rule based" respectievelijk "principle based" benadering van de verslaggevingsregels in deze situatie, en motiveer welke benadering u kiest?
- Welke aspecten zijn relevant voor de gemeente om op dit onderwerp in ogenschouw te nemen en motiveer uw keuze?
- Wat betekent dit voor de getrouwheid van de jaarrekening?